

Türr István Múzeum igazgatói utasítása a számviteli politikáról

A Türr István Múzeum igazgatója a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 14. § (3)-(5) valamint (8) és (11) bekezdései, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet 50. § (1) és (7) bekezdései alapján a következőket rendeli el:

III. A SZÁMVITELI POLITIKA RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. A költségvetési és pénzügyi számvitel

(1) E számviteli politika hatálya alá tartozó gazdálkodók a költségvetési beszámoló elkészítésekor, a folyamatos könyvvezetés során az Szt.-ben meghatározott számviteli alapelveket az Áhsz.-ben meghatározott sajátosságokkal érvényesítik.

(2) Az államháztartás számvitele költségvetési számvitelből és pénzügyi számvitelből áll.

(3) A költségvetési számvitel a bevételi és kiadási előirányzatok alakulásának, a követelések, kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek, valamint ezek teljesítésének a valóságnak megfelelő, folyamatos, zárt rendszerű, áttekinthető nyilvántartását és az éves költségvetési beszámoló ezekre vonatkozó részei megbízható és valós összképet mutató elkészítését biztosítja. A költségvetési számvittel biztosítható a kiadások és bevételek közgazdasági és kormányzati funkciók szerinti osztályozása.

(4) A pénzügyi számvitel a vagyon és annak összetétele, a tevékenység eredménye valóságnak megfelelő, folyamatos, zárt rendszerű, áttekinthető nyilvántartását és az éves költségvetési beszámoló ezekre vonatkozó részei megbízható és valós összképet mutató elkészítését biztosítja. A pénzügyi számvitel feladata a vagyon és a tevékenységek eredményének, költségeinek mérése.

(5) Az államháztartás számviteli rendszerében egyidejűleg valósul meg a bevételek, a kiadások és költségek (ráfordítások) pénzforgalmi és eredményszemléletű számbavétele. A számviteli alapelvek, az Szt.-ben foglaltakat betartva, speciálisan kerülnek alkalmazásra.

2. Az Szt. előírásai szerint alkalmazott alapelvek az államszámvitelben

(1) **A valódiság elve:** a költségvetési könyvvitelben, valamint a pénzügyi könyvvitelben rögzített és az éves költségvetési beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az Szt.-ben, illetve az Áhsz.-ben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak. A könyvvezetés szempontjából ez azt jelenti, hogy a gazdasági eseményeket hitelt érdemlő bizonylatok alapján kell könyvelni. A valódiság elvéhez hozzátartozik a bizonylati fegyelem, a bizonylati rend és elv betartása. Az éves költségvetési beszámoló mérlegében a mérleg tételek valóságos létét a főkönyvi könyvelés adataival egyező leltárral történő alátámasztása jelenti. A mérlegben kimutatott eszközök, a saját tőke, a kötelezettségek értéke pedig akkor tekinthető valódinak, ha megfelel az Szt. és az Áhsz. értékelési előírásainak. A valódiság elvének érvényesítése az eredménykimutatásban szereplő eredménykategóriákra is vonatkozik. Az eredményszemléletű bevétel és ráfordítás tételeknek tartalmukban meg kell felelniük az államszámviteli előírásoknak és hitelt érdemlő bizonylatokon, könyvviteli elszámolásokon kell alapulniuk.

(2) **A világosság elve:** a költségvetési könyvvezetést, a pénzügyi könyvvezetést és az éves költségvetési beszámólót áttekinthető, érthető, az Áhsz.-nek megfelelően, rendezett formában kell elkészíteni. A könyvvezetés áttekinthetőségét segíti az Áhsz. 16. mellékletét képező egységes számlatükör, továbbá az

államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról szóló 38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet, valamint az egységes számlatükör figyelembevételével készített számlarend, amelyeket kötelezően alkalmazni kell.

(3) **A következetesség elve:** az éves költségvetési beszámoló tartalma és formája, valamint az azt alátámasztó költségvetési könyvvezetés és a pénzügyi könyvvezetés tekintetében az állandóságot és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell. A könyvvezetés állandóságát hivatott biztosítani az egységes számlakeret. A költségvetési számvitelben a következetesség elvének érvényesítését biztosítja az is, hogy a beszámoló részét képező költségvetési jelentést, a negyedéves költségvetési jelentést az éves elemi költségvetéssel azonos tartalommal és szerkezetben kell elkészíteni.

(4) **A folytonosság elve:** a következetesség elvének alkalmazása adja meg az alapot a folytonosság elvének érvényesítéséhez. A költségvetési beszámoló részét képező, pénzügyi számvittel biztosító mérleg és eredménykimutatás nyitó adatainak meg kell egyezniük az előző évi költségvetési beszámoló záró adatával. Az egymást követő években az eszközök és források számbavétele csak az Áhsz.-ben meghatározott szabályok szerint változhat.

(5) **A bruttó elszámolás elve:** a költségvetési számvitelben az egységes rovatrend szerinti pénzforgalmi bevételeket és kiadásokat, a pénzügyi számvitelben az eredményszemléletű bevételeket és költségeket (ráfordításokat), illetve a követeléseket és kötelezettségeket egymással szemben – az Áhsz. 40. §-ban és 45. § (4) bekezdésében szabályozott esetek kivételével – nem lehet elszámolni. A követelések és a tartozások, valamint a bevételek és kiadások (ráfordítások) egymással szembeni elszámolás (azaz a nettósítás) sértené a megbízható és valós összkép bemutatását, mivel csökkentené az éves költségvetési beszámoló informatív jellegét, lehetetlenné tenné a jóváhagyott bevételi és kiadási előirányzatok tényleges teljesítési adatainak megállapítását, a pénzügyi számvitelben az eredmény alakulására ható tényezők valós bemutatását, illetve az egyes szakfeladatokon elszámolt költségek és a szakfeladatra elszámolt bevételekben megtérülő költségek megállapítását.

(6) **A tartalom elsődlegessége a formával szemben elve** úgy érvényesül, hogy a költségvetési beszámolóban és az azt alátámasztó költségvetési könyvvezetés és pénzügyi könyvvezetés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően kell bemutatni, elszámolni.

(7) **A lényegesség elve** az éves költségvetési beszámoló szempontjából azt jelenti, hogy lényegesnek minősül minden olyan információ, ha annak elhagyása vagy téves bemutatása befolyásolhatja az éves költségvetési beszámoló adatait felhasználók döntéseit.

3. Az Szt.-től eltérően alkalmazott alapelvek az államszámvitelben

(1) **A vállalkozás folytatásának elve** azt jelenti, hogy az éves költségvetési beszámoló elkészítésekor és a könyvvezetés során abból kell kiindulni, hogy a költségvetési szerv belátható jövőben is fenn tudja tartani működését, folytatni tudja tevékenységét, azonban figyelembe kell venni a költségvetési évben bekövetkezett szervezeti és feladatváltozásokat is.

(2) **A teljesség elve** a pénzügyi számvitelben azt jelenti, hogy a költségvetési szervnek könyvelnie kell mindazon gazdasági eseményeket, amelyeknek az eszközökre és a forrásokra, illetve a tárgyévi eredményre gyakorolt hatását az éves költségvetési beszámolóban ki kell mutatnia, ideértve azokat a gazdasági eseményeket is, amelyek az adott naptári évre vonatkoznak, amelyek a mérleg fordulónapját követően, de még a mérleg elkészítését megelőzően váltak ismertté, továbbá azokat is, amelyek a mérleg fordulónapjával lezárt év gazdasági eseményiből erednek, a mérleg fordulónapja előtt még nem következtek be, de a mérleg elkészítését megelőzően ismertté váltak. A teljesség naptári évre vonatkozik, de beleértendő azon gazdasági események hatása is, amelyek a mérleg fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között váltak ismertté, és olyan jellegűek, amelyek a mérleg tételeinek értékelésében változást okoznak. A teljesség elve a költségvetési számvitelben sajátosan érvényesül, ugyanis figyelembe kell venni azt, hogy a költségvetés

naptári évre készül, tehát azokat a bevételeket és kiadásokat, amelyek még a mérlegfordulónappal lezárt költségvetési év gazdasági eseményeiből erednek, de pénzügyileg a következő költségvetési évben realizálódnak, a következő év költségvetési bevételeként, illetve kiadásaként kell elszámolni az egységes rovatrend szerinti bevételi, illetőleg kiadási jogcímen.

(3) **Az óvatosság elve** a pénzügyi számvitelben azt jelenti, hogy nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az eredményszemléletű bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása során az értékvesztés elszámolásával vehető figyelembe az előrelátható kockázat és feltételezhető veszteség akkor is, ha az a mérleg fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté, tehát az értékcsökkenést és az értékvesztést el kell számolni, függetlenül attól, hogy a tárgyév eredménye nyereség vagy veszteség. Az óvatosság elvének érvényesítésekor a céltartalék képzésre vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók. Az óvatosság elve a reális eredmény meghatározását szolgálja.

(4) **Az összemérés elve** a pénzügyi számvitelben azt jelenti, hogy az adott költségvetési év eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítésének elismert eredményszemléletű bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. Az eredményszemléletű bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek. Az összemérés elve elsősorban az eredmény meghatározására és az ezt megalapozó könyvvezetésre vonatkozik. A pénzügyi számvitelben az egységes számlatükör eredményszemléletű bevételek és költségek elszámolására szolgáló számláit szakfeladatonként részletezésben kell vezetni, így az adott időszakot megillető eredményszemléletű bevételek és költségek összemérése szakfeladatonként is megvalósul. A költségvetési számvitelben az összemérés elve sajátosan érvényesül, ugyanis az adott időszak költségvetési és pénzforgalmi eredményét, maradványát alaptevékenység és vállalkozási tevékenység szerinti megbontásban a pénzügyileg teljesített bevételek és kiadások különbözetének összegében kell megállapítani.

(5) **Az egyedi értékelés elve** azt jelenti, hogy az eszközöket és a kötelezettségeket a könyvvezetés és az éves költségvetési beszámoló elkészítése során egyedileg kell rögzíteni és értékelni. Az egyedi értékelés elve a valóság elvéhez kapcsolódó, kiegészítő elv. Az egyedi eszközök és a kötelezettségek egyedenkénti rögzítése teremt meg a lehetőséget az egyedi értékeléshez, és az egyedi értékelés elvét támasztja alá a tételes leltár. Bizonyos eszközök egy meghatározott csoportja is minősülhet az értékelés szempontjából egyedinek. Az egyedi értékelés elve az Szt.-ben és az Áhsz.-ben meghatározott esetekben sajátosan is érvényesülhet.

(6) **Az időbeli elhatárolás elve** a pénzügyi számvitelben azt jelenti, hogy az éves költségvetési beszámoló elkészítése során az olyan gazdasági események hatásait, amelyek két vagy több évet is érintenek, az adott időszak eredményszemléletű bevételei és költségei között olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az az alapul szolgáló időszak és a jövőbeni elszámolási időszak, időszakok között megoszlik. Az időbeli elhatárolás elve az összemérés elvéhez kapcsolódó kiegészítő elv, elsősorban az eredmény meghatározásához és az azt megalapozó pénzügyi könyvvezetésben érvényesül. A költségvetési számvitelben az időbeli elhatárolás elve nem alkalmazható.

(7) **A költség-haszon összevetésének elve** (gazdaságosság) azt jelenti, hogy az éves beszámolóban szereplő információból nyerhető haszon haladja meg az információk előállításának költségeit. Az államszámvitelben a költség-haszon összevetésének elve nem alkalmazható azon információk előállításának tekintetében, amelyek előállítását, szolgáltatását jogszabály írja elő.

4. A költségvetési és pénzügyi számvitel alkalmazásával kapcsolatos sajátos szabályok, előírások és módszerek

(1) A költségvetési szerveknek az Áhsz.-ben foglaltaknak megfelelően kétféle számviteli nyilvántartást kell vezetniük. A költségvetési bevételeket és kiadásokat, a kapcsolódó előirányzatokat, az előzetes és végleges kötelezettségvállalásokat és követeléseket a költségvetési számvitelben kell vezetni. A tevékenység eredményének bemutatása és a vagyon nyilvántartása a pénzügyi számvitelben történik.

(2) A hivatal által használt POLISZ ügyviteli-számviteli rendszer párhuzamosan biztosítja a pénzügyi és költségvetési számvitel szerinti könyvelést.

(3) A költségvetési számvitelben a költségvetési évre vonatkozó gazdasági események hatását legkésőbb
 a) az előirányzatok és a teljesítések tekintetében január 31. napjáig,
 b) a követelések, a végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek, valamint az Ávr. 134. § c) pontja és a 138. § (5) bekezdés c) pontja szerinti adatok tekintetében a mérlegkészítés időpontjáig

kell elszámolni.

(4) A költségvetési könyvvizetés a számviteli alapelvek e szabályzatban meghatározott sajátosságai figyelembe vételével, magyar nyelven, az egységes számlakeret 0-ás számlaosztályán belül a 00. és a 03-09. számlacsoportban vezetett nyilvántartási számlák használatával, a kettős könyvvitel szabályai szerint, forintban történik.

(5) A költségvetési szervek a 6-os számlaosztályt nem alkalmazzák, ezért e számviteli politika a költségek felosztásáról nem rendelkezik. A költségek gyűjtése az alkalmazott informatikai program (POLISZ) által biztosított kódokra történik.

5. Az eszközök és források minősítési szempontjai

5.1. A befektetett és forgóeszközök általános besorolási szabályai

(1) Az eszközöket, mint a nemzeti vagyont, nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök és nemzeti vagyona tartozó forgóeszközök bontásban kell kimutatni. Nem lehet a mérlegben kimutatni az Nvt. 1. § (2) bekezdés g) és h) pontja szerinti kulturális javakat és régészeti leleteket, ha azok bekerülési értéke nem állapítható meg. Nem tekinthető a bekerülési érték megállapíthatatlannak, ha 2014. január 1. napját követően a kulturális javak vásárlás vagy olyan térítés nélküli átvétel, csere útján váltak a nemzeti vagyona részévé, amely során az átadó annak nyilvántartási értékét közölte.

(2) A költségvetési szervek saját tulajdonában álló, a pénzügyi lízing keretében átvett és a vagyonezésbe kapott nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközöket és forgóeszközöket, valamint a beruházások és felújítások értékét kell kimutatni. Ha az önkormányzat a tulajdonában álló eszközre államháztartáson belüli szervezettel vagyonezéselői jogot létesített, az eszközt a mérlegében nem mutathatja ki. Nem lehet kimutatni az eszközök (sem a befektetett, sem a forgóeszközök) között a bérbe vett eszközöket. Ezeket az eszközöket a 0. nyilvántartási számlák számlaosztályban szabad nyilvántartani; a bérbe vett vagy használatra átvett eszközökön végzett beruházási és felújítási munkák értékét a befektetett eszközök között, az adott eszköznek megfelelő csoportnál lehet kimutatni.

(3) A nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközként olyan eszközt lehet kimutatni, amelynek az a rendeltetése, hogy a tevékenységet tartósan, legalább egy éven túl – a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetén a mérleg fordulónapját követő költségvetési éven túl – szolgálja. A nemzeti vagyona tartozó forgóeszközök között a tevékenységet az egy éves időtartamon belül szolgáló eszközöket lehet kimutatni. Az eszközöket rendeltetésük, használatuk alapján kell a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök vagy forgóeszközök közé sorolni. Ha az eszköz használata, rendeltetése megváltozik, annak besorolását módosítani kell.

(4) A (3) bekezdésben előírt szempontok alapján befektetett eszközök közé az immateriális javakat, tárgyi eszközöket, a befektetett pénzügyi eszközöket és az üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba adott, vagyonezésbe vett eszközöket kell besorolni.

(5) A pályázaton nyert támogatás terhére beszerzett eszközök besorolásánál figyelembe kell venni azt a támogatási szerződésben rögzített feltételt, amely alapján a kapott támogatást felhalmozási célúnak vagy

működési célúnak kell tekinteni.

(6) A támogatási szerződésben foglaltaknak megfelelően az ilyen eszközöket a szerződésben kikötött időtartamig a támogatott célnak megfelelően kell használni, ez időtartam alatt nem idegeníthetők el. Elkülönített nyilvántartást kell vezetni róluk a projekt nevének és azonosítójának feltüntetésével. A megjegyzés rovatban az elidegenítés tilalmának időtartamát fel kell tüntetni.

(7) A minősítést eszközcsoportonként, illetve eszközönként kell végrehajtani, az állandóan ismétlődő eszközbeszerzéseknél vizsgálni kell az elhasználódás, selejtezés gyakoriságát. Az egyes eszközök minősítését a számviteli bizonylatokon írásban kell rögzíteni.

5.2. Immateriális javak

(1) Immateriális javak közé a szellemi termékek között aktivált, hasznosított szoftver termékek tartoznak. Vagyoni értékű jogként kell elszámolni – az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével – a szellemi termékek felhasználási jogát, amennyiben a beszerzett szoftver termék teljes rendelkezési jogát a költségvetési szerv nem szerezte meg.

(2) A nettó 200.000,- Ft egyedi értéket meg nem haladó bekerülési értékű vagyoni értékű jogok, szellemi termékek az immateriális javak között kerülnek kimutatásra (kis értékű immateriális javak).

(3) A kis értékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, használtba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés d) pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként, egy összegben elszámolandó.

(4) Az immateriális javakról értékbeni egyedi részletező nyilvántartást kell vezetni.

5.3. Kis értékű tárgyi eszközök

(1) A vagyon védelme érdekében az egy éven túl használt olyan eszközt, amely nettó értéke a 200.000,- Ft-ot nem haladja meg, de eléri az 5.000,- Ft-ot, kis értékű eszközként kell kimutatni.

(2) A kis értékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használtba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés d) pontja szerinti elszámolások során terv szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként, egy összegben elszámolandó.

5.4. Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok

(1) Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok számlacsoportba kell besorolni a földterületeket, a telkeket, a telkesítést, az ültetvényt, az épületeket, az építményeket, az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat, valamint az erdőket. A számlacsoporthoz részletező nyilvántartást kell vezetni.

(2) Ingatlan a föld és minden anyagi eszköz, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek.

(3) Földterület az a termőföld, amely mezőgazdasági célokat szolgál, ideértve a szántóföldet, az ültetvény területét, a nádat, a gyepterületet, a halastó, az erdő területét is.

(4) Telekként kell kimutatni az ingatlanoknak ebben a csoportjában azoknak a telkeknek az ellenértékét, amelyekhez vásárlás, kisajátítás útján, vagy egyszeri telek-igénybevételi díj fizetésével, illetve árfolyamnélküli átvétellel jutott az önkormányzat. A telken helyet foglaló építmények és egyéb tárgyi eszközök a telek fogalmától elkülönülnek, annak értékében nem szerepelhetnek, megfelelő eszközcsoportban kell nyilvántartásba venni.

- (5) Az épület olyan szerkezetileg önálló építmény, amely a környező külső tértől épületszerkezetekkel részben vagy egészben elválasztott teret alkot és ezzel
- az állandó, időszakos vagy idényjellegű tartózkodás feltételeit biztosítja,
 - a feladatellátás feltételeit biztosítja,
 - a talajtól csak anyagaira, szerkezeteire való szétbontás útján távolítható el, ezáltal azonban eredeti rendeltetésének megfelelő használatra alkalmatlanná válik.
- (6) Egyéb építmény minden épületnek nem minősülő építmény (ide sorolandó különösen a vasút, a kerítés, az út, a járda, a tér, a játszótér).
- (7) Ültetvény: a termőfölddel tartósan összefüggő több éves, rendszeres termelésre létesített növényi kultúra.
- (8) Ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok közé kell besorolni és itt kell kimutatni
- a bérleti jogot,
 - a szolgálmi jogot,
 - a földhasználatot,
 - a haszonélvezetet,
 - a vagyongazdálkodói jogot,
 - az ingatlanok rendeltetésszerű használatának előfeltételét jelentő – jogszabályban nevesített – hozzájárulások (víz- és csatornahasználati hozzájárulás, villamos fejlesztési hozzájárulás, gázelosztó vezetésekre vonatkozó hálózatfejlesztési hozzájárulás) megfizetése alapján szerzett használati jogot.

5.5. Gépek, berendezések és felszerelések

- (1) Gépek, berendezések és felszerelések közé kell besorolni és itt kell kimutatni a tevékenységet tartósan szolgáló, rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett gépek, berendezések és felszerelések aktivált értékét. A számlacsoporthoz analitikus nyilvántartást kell vezetni. Ide sorolandók az ügyviteli és számítástechnikai eszközök, az egyéb gépek, berendezések és felszerelések, a híradástechnikai berendezések és felszerelések, bútorok, valamint képzőművészeti alkotások és az egyéb állományba vett értékét nem csökkentő eszközök.
- (2) Egyéb állományba vett eszközök között kell kimutatni olyan muzeális jellegű eszközöket, javakat, amelyek nem tartoznak sem a képzőművészeti alkotások, sem a hangszerek közé (pl. különféle gyűjtemények, kép- és hangarchívumok).
- (3) Itt kell kimutatni az (1)-(2) bekezdésben megjelölt, továbbá a bérbevett eszközökön végzett és aktivált beruházásokat, felújításokat.

5.6. Járművek

- (1) Járművek közé kell besorolni és itt kell kimutatni a gazdálkodók tevékenységét szolgáló, forgalmi rendszámmal ellátott közúti járművek aktivált értékét, a vízi személy- és áruszállító eszközöket, valamint az ezeken végzett aktivált felújításokat, beruházásokat.
- (2) A számlacsoport eszközeit részletes, folyamatosan vezetett és ellenőrzött analitikus nyilvántartás mutatja be. A forgalmi rendszámmal nem rendelkező eszközöket a 13-as számlacsoportba (gépek, berendezések és felszerelések közé) kell besorolni és ott kell nyilvántartani.

5.7. Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagyongazdálkodásba adott, illetve vagyongazdálkodásba vett eszközök

Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott, illetve vagyonkezelésbe vett eszközök között kell kimutatni azokat az eszközöket, amelyek az önkormányzat tulajdonában vannak (a költségvetési szerv könyvviteli mérlegében szerepelnek), de az üzemeltetését, működtetését, kezelését más gazdálkodó szervezetre bízta, azokat nem saját maga vagy a felügyelete alá tartozó költségvetési szervek üzemeltetik.

5.8. Tulajdoni részesedést jelentő befektetések és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, hosszú lejáratú bankbetétek

(1) Tulajdoni részesedést jelentő befektetések és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, hosszú lejáratú bankbetétek közé kell besorolni a tartós (egy éven túli) céllal befektetett részesedések, értékpapírok állományát.

(2) Itt kell elszámolni a befektetett pénzügyi eszköznek minősülő bankbetétet is. A számlacsoporthoz olyan analitikus nyilvántartást kell vezetni, hogy abból a mennyiségi és értékadatokon túl az érdekeltség mértéke is kitűnjön.

5.9. Tartósan adott kölcsönök, egyéb éven túli követelések

(1) Tartósan adott kölcsönök (visszterhesen átadott pénzeszközök) között azokat a kölcsönadott pénzeszközöket, támogatási kölcsönöket és egyéb költségvetési éven túli követeléseket kell kimutatni, amelyek futamideje meghaladja az egy évet, függetlenül attól, hogy azok milyen szerv részére – államháztartáson kívülre vagy államháztartáson belülre – ideiglenesen, éven túli lejáratra kerültek folyósításra.

(2) A számlacsoporton belüli számlák további bontása mutatja, hogy a kölcsönt államháztartáson belüli vagy kívüli kedvezményezett kapta, továbbá, hogy az működési vagy felhalmozási célra került-e juttatásra. Ide kell besorolni a munkavállalók részére visszafizetési kötelezettséggel folyósított lakásépítési kölcsönt is.

(3) Egyéb éven túli követelésként kell kimutatni az éven túli részletre, illetve halasztott fizetéssel történt értékesítés miatti követeléseket.

(4) A tárgyévet követő évet érintő visszatérítési kötelezettséget a mérlegben költségvetési éven belül követelések között kell értékelni.

(5) A számlacsoporthoz név szerinti analitikus nyilvántartást kell vezetni.

6. Az eszközök értékelési szabályai

6.1. A bekerülési érték meghatározása

(1) A bekerülési értéket az Áhsz. 15-16/A. §-ban foglaltak szerint kell megállapítani. A bekerülési érték részét nem képezik a nyilvánosságra hozatal, közbeszerzés, jogi tanácsadás és könyvvizsgálat költsége, illetve a hatósági díjak, kivéve, ha a fejlesztésekkel kapcsolatos pályázati kiírás másképp nem rendelkezik. Ezeket a szabályokat egészítik ki az Szt. 3. § (4) bekezdés 8. pontjában, 47. § (9) bekezdésében, 48. § (7) bekezdésében, 49. § (3)-(7) bekezdésében, 50. § (1)-(2), (4) és (6) bekezdésében, 51. § (1)-(4) bekezdéseiben és 62. § (1) bekezdéseiben foglaltak.

(2) A bekerülési érték megállapításánál a gazdálkodónak – egyetlen kivételtől eltekintve – nincs döntési lehetősége. Ez az egyetlen kivétel az Szt. 47. § (9) bekezdésében szabályozott eset, amikor az eszköz használatba vételekor még nem áll rendelkezésre minden dokumentum és a bekerülési értéket sajátosan

(szerződés, piaci információk, jogszabályi előírás) kell megállapítani.

6.2. A terv szerinti értékcsökkenés elszámolásának szabályai

(1) Az immateriális javak és tárgyi eszközök üzembe helyezését követően értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenés az adott eszköz fizikai és erkölcsi elavultságát jellemző mutató. Az értékcsökkenést legalább negyedévenként – az éves szintű leírási kulcsok alapján, a tényleges használatnak megfelelően, időarányosan – kell elszámolni.

(2) A terv szerinti értékcsökkenés elszámolására az Áhsz. 17. § (1)-(4) bekezdéseiben rögzített szabályok vonatkoznak.

(3) A gazdálkodó választási lehetősége kizárólag az egyes eszközcsoportok értékcsökkenési kulcsának a megállapítására terjed ki. Ilyen döntési helyzet az épületberuházásoknál fordul elő, amikor a műszaki paraméterek alapján dönteni kell, hogy az adott eszköz hosszú, közép vagy rövid élettartamú szerkezettel rendelkezik. Ennek meghatározása a hivatal Városfejlesztési Irodája irodavezetőjének feladata.

(4) Az év közben megszűnő, eszközt átadó, illetve eszközt átvevő költségvetési szervnél az értékcsökkenést az alábbiak szerint kell elszámolni:

- a) az átadónál az átadás napjáig, illetve
- b) az átvevőnél az átvételt követő naptól

időarányosan.

(5) Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés

- a) földterület, telek (kivéve a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek), az erdő, a képzőművészeti alkotás, régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után,
- b) üzembe nem helyezett beruházásoknál,
- c) olyan eszköznel (többek között az olyan kép- és hangarchívumnál, műemléki védettségű épületnél, egyéb gyűjteménynél), amely értékéből a használat során nem veszít, illetve amelynek értéke – különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan – évről évre nő.

6.3. A terven felüli értékcsökkenés elszámolási szabályai

(1) E számviteli politika hatálya alá tartozó gazdálkodók terven felüli értékcsökkenést kizárólag év közben az Szt. 53. § (1) bekezdés a)-c) pontjai alapján számolhatnak el. Ezekben az esetekben a gazdálkodóknak döntési lehetősége nincs.

(2) Az Áhsz. 17. § (5) bekezdése, illetve az Szt. 53. § (1) bekezdés b)-c) pontja alapján, terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni, ha

- a) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a tevékenység változása miatt feleslegessé vált, a beruházás megghiúsult, az eszköz megrongálódott, megsemmisült, hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan.
- b) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

(3) Terven felüli értékcsökkenést olyan mértékig kell elszámolni, hogy az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben.

(4) Terven felüli értékcsökkenés elszámolásának bizonylataként a körülmények leírásával, az okok megnevezésével, valamint az eszközök azonosító adatainak pontos megjelölésével írásos dokumentumot kell készíteni.

6.4. A beszerzett, illetve előállított immateriális jószág, tárgyi eszköz üzembe helyezésének dokumentálása

(1) Az azonnal üzembe helyezhető gépek, berendezések és felszerelési tárgyak, számítástechnikai eszközök, járművek beszerzésekor a használatba vételhez, üzembe helyezéshez

- a) birtokolni kell a jótállási (garancia-) levelet, gépkönyvet, használati, kezelési útmutatót, leírást,
- b) gépjárműbeszerzés esetén csak forgalmi rendszámmal, forgalmi engedéllyel rendelkező járművet lehet üzembe helyezni, használatba venni, amelyre egyidejűleg biztosítási szerződést is kell kötni,
- c) ki kell állítani az állományba vételi bizonylatot, melyen minden rovatot ki kell tölteni, különös tekintettel az üzembe helyezés dátumára, mert ez az értékcsökkenés elszámolásának kezdeti időpontja.

(2) E számviteli politika hatálya alá tartozó gazdálkodók raktárral nem rendelkeznek, a beszerzett gépeket, berendezéseket, felszerelési tárgyakat, számítástechnikai eszközöket, járműveket azonnal üzembe helyezik (megkezdődik a használat). Ezekről az eszközökről külön üzembe helyezési jegyzőkönyvet nem kell kiállítani, elegendő az állományba vételi bizonylat pontos kiállítása, rajta feltüntetve az üzembe helyezés dátuma.

(3) A hosszabb idő alatt megvalósuló beruházás, rekonstrukció eredményeként létrejött tárgyi eszköz üzembe helyezéséhez szükséges

- a) hiánypótlás utáni sikeres műszaki átadás-átvételt igazoló jegyzőkönyv,
- b) a tárgyi beruházás jellegétől függően a használatba vételi engedély,
- c) a beruházás megvalósulásában közreműködő hatóságok hozzájáruló nyilatkozata az üzembe helyezéshez,
- d) közmű-üzemeltetők nyilatkozatai a beruházás üzembe helyezéséhez való hozzájárulásról.

(4) A megvalósult tárgyi eszköz beruházás dokumentumaival együtt az üzembe helyezés, a szakhatósági engedélyek egy-egy példányát és a pénzügyi elszámolás dokumentumát irattárba kell helyezni és megőrizni, melynek felelőse a beruházás lebonyolítását végző hivatali köztisztviselő.

(5) Üzembe helyezéskor ismert bekerülési értéken kell a tárgyi eszközt üzembe helyezni, a bekerülési értéket egyeztetni kell a hivatal Pénzügyi és Költségvetési Irodájának munkaköri leírása alapján felelős köztisztviselőjével (analitikus nyilvántartás).

(6) Az üzembe helyezési jegyzőkönyv az [1. melléklet](#) szerinti formában, legalább a következő adatokat tartalmazza:

- a) az iktatószámot,
- b) a beruházó nevét, címét,
- c) a tárgyi beruházás megnevezését,
- d) a beruházás helyét, címét (helyrajzi számot),
- e) a beruházás azonosító adatait (ágazati besorolás),
- f) a beruházás kapacitását természetes mutatókban kifejezve,
- g) a tervezett eredeti, illetve módosított előirányzatot,
- h) a ténylegesen teljesített ráfordítást,
- i) a fejlesztés költségeiből kiemelve a központi forrásokat fajtánként,
- j) a teljes ráfordításból aktiválható összeget (bekerülési érték),
- k) a nem aktiválható összeget (pl. levonható ÁFA),
- l) a meglévő hatósági engedélyek, nyilatkozatok felsorolását,
- m) a beruházás üzembe helyezésének naptári napját, amely a terv szerinti értékcsökkenés kezdő időpontját jelenti,
- n) a tárgyi eszközhöz tartozó tartozékokat, továbbá a beruházással egyidejűleg beszerzett pótalkatrészeket,
- o) az [1. mellékletben](#) szereplő egyéb adatokat.

(7) Amennyiben a beruházás EU-s vagy egyéb hazai forrásból valósult meg és a támogatási szerződés elidegenítési, funkció megváltozási, terhelési tilalmat tartalmaz, akkor azt az [1. melléklet](#) szerinti üzembe helyezési jegyzőkönyv megfelelő részében fel kell tüntetni annak érdekében, hogy az analitikus nyilvántartó is feljegyezhesse az egyedi lapon. Meg kell jelölni a projekt azonosítóját és a projekt pontos megnevezését is.

(8) Az üzembe helyezési jegyzőkönyvet a Városfejlesztési Iroda köztisztviselője vagy a munkaköre, feladatköre által érintett más hivatali köztisztviselő állítja ki, a jegyzőkönyvön a nevét fel kell tüntetni.

(9) Attól függően, hogy az adott beruházást melyik hivatali szervezeti egység bonyolította le, az üzembe helyezési jegyzőkönyvet a Városfejlesztési Iroda irodavezetője vagy a Városüzemeltetési Iroda irodavezetője írja alá.

6.5. Az eszközök értékvesztése

(1) Az értékvesztésre az Szt. 54-56. §-aiban és az Áhsz. 18-19. §-aiban foglaltakat kell alkalmazni. Ez alapján értékvesztést kell számolni

- a) a tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél,
- b) az egy évnél hosszabb lejáratú értékpapíroknál, függetlenül attól, hogy a befektetett pénzügyi eszközök vagy a forgóeszközök között szerepelnek-e,
- c) a követeléseknél, ideértve a vevőkkel, adósokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, a beruházási előlegként adott eszközöket is, azonban az előlegek vizsgálatánál az aktív pénzügyi elszámolások között szereplő, követelés jellegű tételeket figyelmen kívül kell hagyni.

(2) A követeléseknél az értékvesztés elszámolása nem minősül követelés elengedésének, vagy törlésnek.

(3) A követelések értékvesztését akkor kell elszámolni, ha a könyv szerinti érték és a piaci érték közötti különbség veszteségjellegű, tartósnak mutatkozik és jelentős összegű. Tartósnak tekintendő az értékvesztés akkor, ha a veszteség jellegű értékkülönbség a beszámolási időszakot megelőző befejezett gazdasági év december 31. napján már fennállt, illetve a beszámolási időszak végén is fennáll.

32. §

(1) A gazdasági társaságokban lévő részvények, üzletrészek minősítésénél, piaci érték meghatározásánál figyelembe kell venni

- a) a gazdasági társaság tartós piaci megítélését,
- b) a gazdasági társaság tőzsdei vagy a tőzsdén kívüli árfolyamát,
- c) a megszűnő gazdasági társaságnál várhatóan megtérülő összeget,
- d) a gazdasági társaság saját tőkéje és jegyzett tőkéje, illetve a befektetés könyv szerinti értéke és névértéke arányát.

(2) Az értékvesztés elszámolása során a befektetés könyv szerinti értéke a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetés névértékével arányos összegig csökkenthető.

(3) A gazdasági társaságokban az értékvesztést el kell számolni, ha az eléri a jelentős összegű mértéket, illetve összeget. A gazdasági társaságokban lévő befektetések felülvizsgálata során tett megállapításokról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az értékvesztés okát és mértékét, az elszámolandó értékvesztést forintban kifejezve.

(4) Az értékvesztés elszámolásának előkészítéséért, a szükséges dokumentumok, bizonylatok összeállításáért az Önkormányzati Iroda Vagyongazdálkodási Csoportjának munkaköri leírása szerint megbízott köztisztviselője a felelős.

(1) A befektetett eszközök között kimutatott értékpapírok értékvesztésének megállapításához azok piaci megítéléséből kell kiindulni. Ha a mérlegkészítés napját megelőzően legalább egy éven keresztül alacsonyabb az értékpapírok piaci megítélése, mint a nyilvántartás szerinti érték, akkor az értékvesztés elszámolásával egyidejűleg csökkenteni kell a nyilvántartás szerinti értéket. A nyilvántartás szerinti értéket addig kell csökkenteni, hogy azok a mérlegben a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci megítélésnek megfelelően szerepeljenek. Az értékvesztést el kell számolni, ha az eléri a jelentős összeget, illetve mértéket.

(2) Az értékpapírok értékvesztésének meghatározásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információ feldolgozását, valamint az értékvesztésre vonatkozó javaslat elkészítését.

(3) Az értékpapírok felülvizsgálata során tett megállapításokról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az értékvesztés okát és mértékét, illetve a forintban kifejezett értékvesztést.

(4) Az értékpapírok értékvesztése elszámolásának előkészítéséért, a szükséges dokumentumok, bizonylatok összeállításáért a Pénzügyi és Költségvetési Iroda feladattal a munkaköri leírása szerint megbízott köztisztviselője a felelős.

(5) Forgóeszközök között kimutatott értékpapírok között az egy évnél rövidebb befektetési idejű egyéb értékpapírok kerülnek elszámolásra, értékvesztést ezért nem kell elszámolni.

(6) Az e számviteli politika hatálya alá tartozó gazdálkodónál megvásárolt értékpapírok befektetett pénzügyi eszközzé, illetve forgóeszközzé történő minősítésére a Pénzügyi és Költségvetési Iroda irodavezetője jogosult. A minősítést a vásárlással egyidejűleg, az értékpapíroknak a könyvviteli nyilvántartásba történő számbavétele előtt el kell végezni.

(7) A mérlegvalódiság biztosítása érdekében az éves költségvetési beszámoló részét képező mérleg készítésekor, a december 31. napján meglévő valamennyi értékpapírt felül kell vizsgálni abból a szempontból, hogy azt a mérleggel lezárt évet követően tartósan vagy nem tartósan érdemes-e megtartani.

(8) Az adott értékpapírt a minősítésnek megfelelően kell befektetett eszközként vagy forgóeszközként szerepeltetni, és ennek megfelelően gondoskodni kell a könyvviteli nyilvántartás módosításáról is.

6.8. Egyéb értékelési eljárások az értékvesztés elszámolásához

36. §

(1) Rendkívüli időjárás, illetőleg egyéb vis maior helyzet miatt magántulajdonban keletkezett károk helyreállítására önkormányzati rendeletben foglaltak szerint nyújtott hosszúlejáratú kölcsönöket egyedileg kell értékelni. Értékelésnél a tartósan fennálló hátralékra 50 %-os értékvesztést kell elszámolni, amennyiben azt a mérleg készítéséig az adós nem fizeti meg, vagy a késedelmes fizetését írásban nem menti ki, és egyidejűleg fizetési készségét nem bizonyítja azzal, hogy végrehajtás nélkül hatvan napon belül az elmaradt összeget kész megfizetni.

(2) A munkáltató által a dolgozó részére nyújtott hosszú lejáratú lakásvásárlási kölcsönöket egyedileg kell értékelni. Értékvesztést nem kell elszámolni, mert a dolgozó elérhető, ha a fennálló tartozását nem fizetné meg, akkor a béréből letiltható. A hátralék nem érheti el a tartósnak minősített kategóriát, mert a fizetési lemaradás észlelésekor a munkáltatónak azonnal intézkedni kell. A tartósan fennálló tartozás összegére 100 %-os értékvesztést kell elszámolni.

(3) Műemlékek és önkormányzati rendeletben védendőként megjelölt (helyi védelem alatt álló), városképi szempontból kiemelt ingatlanok állagmegóvásához, felújításához adott hosszú lejáratú kölcsönökre 50 %-os értékvesztést kell elszámolni, ha a fennálló tartozás tartósan mutatkozik és közben részletfizetésre nem került sor, az adós fizetési készségét sem jelezte.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben megjelölt követelések összegére a támogatásban részesülő ingatlanára az önkormányzat jelzálogjogot és elidegenítési tilalmat jegyeztet be és ennek figyelembe vételével állapítja meg az elszámolandó értékvesztés százalékos mértékét.

6.9. A behajthatatlan és az el nem ismert követelések

(1) A könyvvitelben és a könyvviteli mérlegben nem szerepeltethetők olyan követelések, amelyek pénzügyi teljesülésére nincs esély. A követelést behajthatatlanság jogcímen a könyvekből kivezetni akkor lehet, ha a jogorvoslati lehetőségek kimerültek, a behajtásra irányuló hatósági, polgári jogi eljárások lezárultak, vagyis az objektív gazdasági információ birtokában biztossá vált a pénzügyi teljesítés elmaradása. A behajthatatlan követelés leírása nem tekinthető követelésről való lemondásnak, a követelés elengedésének.

(2) A behajthatatlan követelés leírása a valódiság elvének érvényesítését jelenti.

(3) Behajthatatlan az a követelés az a követelés

- a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi,
- b) amelyre a felszámolás, adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- c) a mindenkor hatályos központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott kisösszegű követelések tekintetében, amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, és amelyek esetében a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével, azaz a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget, illetve amelyeknél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása igazoltan nem járt eredménnyel,
- d) amelyet a bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- e) amely elévült.

(4) A behajthatatlanság tényét és mértékét mindig bizonyítani kell. A behajthatatlan követelést a mérlegben nem lehet kimutatni, azt hitelezési veszteségként kell elszámolni a hatályos számviteli előírások szerint.

(5) A hitelezési veszteségként történő leírás kapcsán a követelés értékét a számviteli nyilvántartásból ki kell vezetni. A behajthatatlan követelés leírását jogszabályi rendelkezés alapján saját hatáskörben kell végrehajtani.

(6) Ha a felszámolási eljárás, adósságrendezési eljárás befejezését követően kerül sor behajthatatlanság címén követelés leírására, akkor a követelésnek csak az a része írható le, amelyre a vagyonfelosztási javaslat tételes kimutatása alapján nem jut fedezet.

(7) Az eredetileg elismert, de a későbbiekben utólag vitatott és kifogásolt követelést a könyvekből ki kell vezetni.

(8) A vitatott követelés esetében egyeztetést kell kezdeményezni a másik féllel, amelyben a követelés jogosságát a követelés tulajdonosának is és a másik félnek is igazolnia kell. Az egyeztetést a Pénzügyi és Költségvetési Iroda irodavezetője folytatja le, annak eredményéről jegyzőkönyvet kell felvenni.

(9) Amennyiben vitatott követelés a mérlegkészítés időpontjáig nem rendeződik, azt a követelések közül ki kell vezetni és a 0. számlaosztályban kell nyilvántartásba venni. A követelést mindaddig az utolsó elismertségének megfelelően kell kimutatni a 0. számlaosztályban, amíg azt jogerős bírósági döntés meg nem változtatja. A jogerős bírósági döntés összegével egyező követelést vissza kell vezetni a 3514. számlacsoport állományába.

(10) A gazdálkodó vezetője – a szerződés megkötését kivéve – az Áhsz. 1. § (1) bekezdés 1. pontban

meghatározott behajthatatlan követelésről lemondhat. Amennyiben a behajthatatlan követelés értéke a százezer forintot meghaladja, a lemondás érvényességéhez a 3. § b) pontban meghatározott költségvetési szerv esetében a polgármester előzetes engedélyét kell beszerezni. Az önkormányzat esetében a behajthatatlan követelésekről történő lemondás 15.000.000 forint értékhatárig a polgármester, 15.000.000 forintot meghaladó, de 30.000.000 forint között a Pénzügyi, Város- és Gazdaságfejlesztési Bizottság hatáskörébe tartozik, 30.000.000 forintot meghaladó behajthatatlan követelésről pedig a képviselő-testület jogosult lemondani. A 3. § c)-i) pontjaiban meghatározott gazdálkodók esetében a behajthatatlan követelésről az elnök mondhat le.

6.10. Az értékvesztés visszairása

(1) Amennyiben a befektetett eszközök, értékpapírok könyv szerinti értéke az elszámolt értékvesztések miatt alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés okai már nem állnak fenn, az értékvesztés elszámolását meg kell szüntetni az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével a megbízható valós összkép érdekében.

(2) Az értékvesztés visszairásakor a befektetett pénzügyi eszközt piaci értékre kell helyesbíteni, amely érték nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételkor megállapított bekerülési értéket.

(3) Az értékpapírok értékvesztésének visszairása után a könyv szerinti érték nem haladhatja meg az adott értékpapír névértékét.

(4) Az értékvesztés a saját tőkét csökkenti, az értékvesztés visszairása a saját tőkét növeli.

(1) A megbízható és valós kép kialakítását befolyásoló információk körében lényeges az olyan esemény, amely a pénzügyi, vagyoni helyzetet érinti az alábbiak tekintetében:

- a) bevételeknél a szokásos mértéket meghaladó – káreseményekkel kapcsolatos – térítések, bírságok, kötbérek, késedelmi kamatok, kártérítések, egyszeri többlettámogatások, pénzeszközátvételek,
- b) kiadásoknál a rendkívüli beruházások, felújítások, tárolások, káresemények helyreállítási kiadásai, kártérítések, késedelmi kamatok.

(2) A minősítés szempontjából tartósként és befektetett eszközként kell kimutatni mindazokat az eszközöket, amelyek legalább egy éven túl szolgálják az államháztartás szervezetének működését. A minősítés szempontjából nem tartósként és a forgóeszközök között kell kimutatni mindazokat az eszközöket, amelyek nem szolgálják egy éven túl az államháztartás szervezetének működését.

(3) A kis értékű tárgyi eszközök, vagyoni értékű jogok és szellemi termékek minősítésénél lényeges az eszköz egyedi bekerülési értéke. Nem lényeges szempont az eszköz használati ideje. Jelentős az összeg, ha az egyedi bekerülési érték meghaladja a nettó 200.000,- Ft-ot, nem jelentős összeg a nettó 200.000,- Ft forint alatti bekerülési érték.

(4) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés minősítésénél, piaci érték meghatározásánál figyelembe kell venni

- a) a tőzsdei forgalomban megjelenő részesedések esetében az árfolyam csökkenését,
- b) a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
- c) tőzsdei forgalomban nem lévő részesedések esetében a gazdasági társaság saját tőkéjének a jegyzett tőkéhez viszonyított csökkenését.

(5) A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapír piaci értékének meghatározásakor figyelembe kell venni

- a) az értékpapír kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tendenciáját,
- b) az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését és annak tendenciáját, hogy a kibocsátó lejáratkor, a

beváltáskor a névértéket várhatóan megfizeti-e, illetve, ha megfizeti, milyen arányban fizeti majd meg.

(6) Amennyiben a könyv szerinti érték meghaladja a piaci értéket és a különbözet tartós és jelentős összegű, értékvesztést kell elszámolni.

(7) Amennyiben a piaci érték meghaladja a könyv szerinti értéket és a különbözet jelentős összegű, értékhelyesbítést kell elszámolni.

(8) Az értékvesztés szempontjából jelentős összegű eltérésnek minősül

- a) a tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél, a hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapíroknál, továbbá a készleteknél, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 20%-át vagy a 100.000,- Ft-ot,
- b) a nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a 100.000,- Ft-ot, a tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések, értékpapírok esetén a 10.000.000,- Ft-ot,
- c) követeléseknél, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 20%-át vagy a 100.000,- Ft-ot,
- d) ha a valutapénztárban lévő valuta, a devizaszámlán lévő deviza, a külföldi pénzürtékre szóló kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor a költségvetési év mérlegfordulónapjára vonatkozó – a Sztv. 60. § szerinti – devizaárfolyamon átszámított forintértéke és az értékelés előtti könyv szerinti értéke közötti különbözet összege meghaladja az értékelés előtti könyv szerinti érték 20%-át vagy a 100.000,- Ft-ot.

(9) Valutapénztár esetén a valutanemeknél a (8) bekezdés d) pontban meghatározott eltérést összevontan, a devizában vezetett pénzforgalmi számláknál devizanemenként kell figyelembe venni.

(10) Az értékvesztés szempontjából nem jelentős összegű eltérés, ha ennek mértéke nem haladja meg a 20%-ot, és a (8) bekezdésben meghatározott értékhatárokat nem éri el.

(11) Az adott kölcsönök, követelések, készletek, fizetési számlák, kötelezettségek minősítése a Pénzügyi és Költségvetési Iroda feladatkörrel munkaköri leírása alapján megbízott ügyintézőjének feladata, a minősítés határideje a tárgyévet követő év január 31. napja.

(12) Az eszközök és források év végi értékelése a Pénzügyi és Költségvetési Iroda feladata, amely feladat elvégzéséért a munkaköri leírásában erre kijelölt ügyintéző a felelős.

(13) Az értékelési feladatok ellenőrzése a Pénzügyi és Költségvetési Iroda irodavezetőjének feladata.

(14) Számviteli elszámolás szempontjából jelentős összegű hiba, ha a megállapított hibák előjeltől független összege meghaladja az ellenőrzött naptári év mérleg-főösszegének 2%-át, vagy, ha a mérleg-főösszeg 2 %-a meghaladja a 100.000.000,- Ft-ot, akkor meghaladják 100.000.000,- Ft-ot.

(15) A feltárt hibahatások kijavításához a [2. mellékletben](#) meghatározott tartalmú bizonylatot kell kiállítani minden esetben és a könyvelést ennek alapján kell elvégezni.

(16) Számviteli elszámolás szempontjából nem jelentős összegű hiba, ha a megállapított hibák előjeltől független összege nem haladja meg a (14) bekezdésben meghatározott felső határt.

IV. AZ ÉVES KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓ ELKÉSZÍTÉSÉNEK SZABÁLYAI

1. A költségvetés összeállítása

(1) A beszámolási kötelezettség a költségvetési előirányzatok alakulására és azok teljesítésére, a vagyoni, a pénzügyi és létszámhelyzetre, a költségvetési feladatmutatók, a normatívák alakulásának bemutatására, továbbá a költségvetési támogatások elszámolására terjed ki.

(2) A költségvetési tervezés a következő munkaszakaszokat és feladatokat foglalja magában:

- a) költségvetési rendeletervezet készítése,
- b) az elemi költségvetés (nyomtatványgarnitúra) elkészítése.

(3) Az előirányzatok évközi módosítását az Áht. 31-35. §-ában foglaltakkal összhangban, a helyi sajátosságok figyelembe vételével kell végrehajtani.

(4) Az éves költségvetési beszámolót

- a) a vonatkozó jogszabályokban előírt formában,
- b) magyar nyelven

kell elkészíteni, a beszámolóban szereplő adatokat ezer forintban – kivéve az önkormányzati alrendszer sajátos gazdálkodásához kapcsolódó elszámolásokat tartalmazó kimutatásokban az adatokat forint pontossággal – kell megadni.

(5) A beszámolási időszakról a könyvek zárását követően

- a) bizonylatokkal,
- b) szabályszerű könyvvezetéssel,
- c) szabályszerűen és folyamatosan vezetett részletező nyilvántartásokkal,
- d) könyvviteli zárlat során készített főkönyvi kivonattal, valamint
- e) leltárral

alátámasztott éves költségvetési beszámolót kell készíteni.

(6) Költségvetési év: az az időtartam, amelyre az elemi költségvetési beszámoló készül, amely megegyezik a naptári évvel. Ettől eltérni csak abban az esetben lehet, ha a gazdálkodó év közben megszűnik (összevonás, egyesülés, beolvasztás, stb.).

(7) A pénzforgalmi szemléletű költségvetési könyvvezetés és az eredményszemléletű pénzügyi könyvvezetés alapján az éves költségvetési beszámoló részei is elkülönülnek egymástól:

- a) a költségvetési könyvvezetés adatai alapján és
- b) az eredményszemléletű pénzügyi könyvvezetés adatai alapján.

(8) Az éves költségvetési beszámoló részei, amelyek a költségvetés végrehajtásának ellenőrzését és a zárszámadás elkészítését teszik lehetővé:

- a) a költségvetési jelentés,
- b) a maradványkimutatás,
- c) az adatszolgáltatás a személyi juttatások és a foglalkoztatottak, választott tisztségviselők összetételéről.

(9) Az éves költségvetési beszámoló részei a vagyoni helyzet és az eredményszemléletű bevételek, költségek, ráfordítások alakulását, valamint a zárszámadás kiegészítő információinak elkészítését a pénzügyi számvittel biztosító

- a) mérleg,
- b) eredménykimutatás,
- c) költségekről és megtérült költségekről szóló kimutatás,
- d) kiegészítő melléklet.

2. A költségvetési jelentés

- (1) A költségvetési jelentés tartalmazza
- a) az egységes rovatrend szerinti tagolásban a költségvetési és finanszírozási bevételek és kiadások eredeti és módosított előirányzatait,
 - b) a bevételekre vonatkozó követeléseket, a költségvetési évben esedékes és a költségvetési évet követően esedékes megbontásban,
 - c) a kiadásokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásokat és más fizetési kötelezettségeket, a költségvetési évben esedékes, illetve a költségvetési évben esedékes végleges valamint költségvetési évet követően esedékes, illetve a költségvetési évet követően esedékes végleges megbontásban,
 - d) az előirányzatok teljesítését,
 - e) a teljesített bevételek és kiadások kormányzati funkciók szerinti megoszlását.
- (2) A költségvetési jelentés űrlapjainak szerkezete azonos az egységes rovatrend szerkezetével.

3. A maradványkimutatás

Maradvány tartalékolására nincs lehetőség, az előző évi maradványt finanszírozási bevételként kell elszámolni, ami a tárgyévi kiadások, befizetések fedezetére szolgál, az el nem költött rész pedig ismételt maradványként jelenik meg. A maradványkimutatás tartalmazza az alaptevékenység és a vállalkozási tevékenység bevételeit és kiadásait, továbbá a kötelezettségvállalással terhelt maradványt, a szabad maradványt és a vállalkozási maradványt terhelő befizetési kötelezettséget.

4. A személyi juttatások és a foglalkoztatottak, választott tisztségviselők összetételéről szóló adatszolgáltatás

A Magyar Államkincstár (a továbbiakban: MÁK) által az Áht. 107. § (2) bekezdése alapján kiadott űrlapon, besorolási osztály és fizetési fokozat szerinti tagolásban ismerteti a foglalkoztatottak és a választott tisztségviselők létszámát, valamint a számukra kifizetett, az egységes rovatrend K1101. Törvény szerinti illetmények, munkabérek vagy a K121. Választott tisztségviselők juttatásai rovaton elszámolt juttatásaik munkajogi jogcím szerinti megoszlását.

5. A mérleg

A mérleg a gazdálkodó egy adott időpontban – a mérlegfordulónapon – meglévő vagyoni helyzetét mutatja be.

6. Az eredménykimutatás

(1) A gazdálkodók gazdálkodásának, tevékenységeinek együttes eredményét, az adott költségvetési évben, pénzforgalomban ténylegesen teljesített, valamint a pénzforgalomban még nem teljesített, de az adott évre járó eredményszemléletű bevételek, valamint az adott évi tevékenységet terhelő költségek és ráfordítások – függetlenül attól, hogy azok pénzforgalomban kiadásként az adott évben vagy az előző évben merültek fel, illetve a következő évben fognak teljesülni – kimutatása. Az Áhsz. 23. § (1) bekezdése alapján az eredménykimutatást az Áhsz. 6. melléklete szerint kell elkészíteni.

(2) Az eredménykimutatás tételeinek további tagolása, a tételek összevonása, új tétel felvitele nem megengedett.

(3) Az eredménykimutatásban minden tételnél fel kell tüntetni az előző eredménykimutatás megfelelő adatát. Ha az ellenőrzés az előző éves költségvetési beszámolóban elkövetett jelentős összegű hibát állapított meg, a –mérlegkészítés időpontjáig megismert és nem vitatott, nem fellebbezett, illetve a jogerőssé vált megállapítások miatti – módosításokat az eredménykimutatás minden tételénél az előző adatok mellett be kell mutatni. Ilyen esetben az eredménykimutatásban külön-külön oszlopban szerepelnek az előző eredménykimutatás adatai, a módosítások, valamint a költségvetési év adatai. A megállapított jelentős összegű hiba összegével az előző eredménykimutatás adatai nem módosíthatók (Áhsz. 23. § (2) bekezdés).

7. A költségekről és megtérült költségekről szóló kimutatás

(1) A költségekről és megtérült költségekről szóló kimutatás célja annak megállapítása, hogy a költségvetési szervek alaptevékenységükkel kapcsolatos, eredményszemléletben elszámolt bevételei mennyiben nyújtanak fedezetet a végzett tevékenység közvetlen önköltségére, és megállapítható legyen a szakfeladatot jellemző mutatószám egy egységére jutó közvetlen önköltsége.

(2) A kimutatásban a költségvetési szervek által használt szakfeladatokra elszámolt költségekről, az eszközök és szolgáltatások értékesítése nettó eredményszemléletű bevételeiről, az egyéb működési és felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételeiről kell elszámolni.

(3) Szakfeladatok szerinti bontásban kell bemutatni

- a) az adott szakfeladatokon közvetlenül a 7. számlaosztályban elszámolt költségeket,
- b) a szakfeladatra jellemző mutatószám értékének záró állományát a szakfeladatrendben meghatározott mértékegységben,
- c) a mutatószám egységére jutó közvetlen önköltséget,
- d) a szakfeladatra elszámolt eredményszemléletű bevételeket,
- e) a megtérült önköltséget, amely a szakfeladatra elszámolt bevételek és a közvetlen önköltség különbsége,
- f) a mutatószám egy egységére jutó megtérült önköltséget a megtérült önköltség és a szakfeladatra jellemző mutatószám hányadosaként.

8. A kiegészítő melléklet

A kiegészítő melléklet az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök állományának alakulását, az eszközök értékvesztésének alakulását és a kiegészítő adatokat tartalmazó kimutatás.

9. A beszámolóval kapcsolatos kötelező határidők

- (1) A naptári évről december 31-i fordulónappal kell éves költségvetési beszámolót készíteni.
- (2) A mérlegkészítés időpontja a költségvetési évet követő év február 28. napja.
- (3) Az év végi leltározási, egyeztetési, feladási, analitikus nyilvántartás egyeztetési és egyéb feladatokat úgy kell meghatározni, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a beszámoló összeállítására.
- (4) A beszámolót, az elkészítést követő nyolc napon belül kell a MÁK részére megküldeni.
- (5) A Türr István Múzeum költségvetési szerv éves költségvetési beszámolóját a költségvetési évet követő év április 30. napjáig kell a képviselő-testület elé terjeszteni.

10. Az időközi mérlegjelentés

- (1) Az eszközök és források alakulásáról negyedévenként, a főkönyvi kivonat állományi számláinak adataiból összeállított mérlegjelentési kötelezettségnek eleget kell tenni.
- (2) Az időközi mérlegjelentést, a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig, a negyedik negyedévre vonatkozóan gyorsjelentésként a tárgynegyedévet követő február 5-ig, az éves jelentést az éves költségvetési beszámoló benyújtásának határidejével megegyezően kell a MÁK-hoz benyújtani.
- (3) Időközi költségvetési jelentést kell készíteni a költségvetési év első három hónapjáról április 20. napjáig, azt követően havonta, a tárgyhót követő hónap 20. napjáig, a költségvetési év tizenkét hónapjáról a költségvetési évet követő év február 5-ig.
- (4) Amennyiben valamely okból közbenső mérleg készítése válik szükségessé, úgy azt a meghatározott időpontra végre kell hajtani.
- (5) Megszűnés esetén a beszámolót a megszűnést követő harminc napon belül kell teljesíteni.

V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- (1) Ez az utasítás 2017. március 01. napján lép hatályba.

Kelt: Baja, 2017. március 01.

Kovács Zita
múzeumigazgató

Iktatószám:

ÜZEMBE HELYEZÉSI JEGYZŐKÖNYV

1./ A beruházó neve, címe:

2./ A beruházás

2.1./ megnevezése:

2.2./ helye, címe, helyrajzi száma:

2.3./ azonosító adatai (jellege, ágazati besorolása):

2.4./ kapacitása, természetes mutatókban kifejezve:

3./ A beruházás pénzügyi elszámolására (Ft-ban):

Megnevezés	Beruházás előirányzata		Teljesített ráfordítás
	eredeti	módosított	
Beruházás nettó költsége:			
Beruházás egyéb költségei (pl. ÁFA):			
Beruházás bruttó költsége:			

4./ Üzembe helyezett beruházás tényleges ráfordításából:

4.1. Aktiválható bekerülési érték: Ft

4.2. Nem aktiválható érték: Ft

5./ A beruházás üzembe helyezéséhez szükséges engedélyek, hatósági nyilatkozatok:

.....

6./ A beruházás üzembe helyezésének napja: 20..... év hó nap

7./ Beruházás tartozékai:

.....

.....

8./ Esetleges megjegyzések (pl. az EU-s forrásból megvalósult beruházási projekt azonosítója, megnevezése, illetve az elidegenítési, terhelési tilalom megjelölése, továbbá a funkció megváltoztathatóságának tilalma, stb.):

.....

.....

.....

9./ Az aktiválható beruházási ráfordítás maradványértéke:

.....

.....

10./ E jegyzőkönyv kiállításáért felelős:

..... (név) (beosztás)

Kelt: Baja, 20..... év hó napján.

.....

a jegyzőkönyv kiállításáért felelős személy
aláírása

Kelt: Baja, 20..... év hó napján.

.....

az üzembe helyező képviselőjének
aláírása

A FELTÁRT HIBÁK JAVÍTÁSÁNAK BIZONYLATA

1. A feltárt hiba gazdasági eseménykénti könyvelésének rövid leírása:

- könyvelés kelte,
- bizonylat száma,
- gazdasági esemény megnevezése,
- főkönyvi számlák jelölése, amelyre a könyvelés megtörtént,
- könyvviteli tételek forintban kifejezett értékei.

Röviden le kell írni azt az okot, amiért az ellenőrzés a gazdasági eseményt hibásnak minősítette.

2. Röviden le kell írni, hogy az adott gazdasági eseményt helyesen hogyan kellett volna könyvelni.

Rögzítendő:

- a gazdasági esemény megnevezése,
- a könyvelés helyes dátuma,
- a helyes könyvelési tételek kijelölése,
- a gazdasági esemény helyes értéke forintban kifejezve.

3. A hiba javításaként könyvelendő tételek kidolgozása:

- a különbözet kidolgozása (amennyiben csak az érték helyesbítéséről van szó),
- a gazdasági esemény törlése (eszközök, források közül) amennyiben a teljes tétel hibás és azt máshol kell nyilvántartásba venni,
- ki kell jelölni a főkönyvi számlákat és az értékadatokat.

A feltárt hibahatásokat a feltárás évében, az adott év gazdasági eseményei között kell könyvelni. A hibahatásokat évenként elkülönítve kell kidolgozni.

A hiba kijavításának alapbizonylata az ellenőrzés jegyzőkönyvének másolata mellett a hibásnak minősített gazdasági esemény alapbizonylatainak másolata is.

Kelt: Baja, 20..... év hó napján.

.....
a bizonylat készítőjének neve és aláírása

.....
az ellenőrzést végző neve és aláírása

.....
a helyesbítést elrendelő neve és aláírása